

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglaš: enostopna m. vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLA

Vseučeliški knjižnici
v Ljubljani.

Obvezni izvod,
poštne prosto.

Uredništvo:

Wolfova ulica 1/L. Telefon 369

Uprava:

rg 8. Telefon 44.

opisi se ne vračajo.
jem je priložiti znamka
za odgovor.

GENOVSKA KONFERENCA. Rusko-nemški dogovor pred veleposlaniško konferenco.

SOVIJETI NAJ PRIZNAJO NAČELA CANNEŠKE KONFERENCE. — POZIV NEMČIJI ZA RAZVELJAVLJENJE RUSKO - NEMŠKEGA DOGOVORA.

Praga, 20. aprila. (Izv.) Češkoslovaški tiskovni urad poroča iz Genove: Danes so se pri Lloyd Georgu sestali zastopniki zavezniških držav, v številni malo antanto in Poljsko. Italijanski zunanji minister Schanzer je poročal o pogajanjih z nemškimi delegati. Na podlagi včerajšnjih poročil so Nemci sporočili Lloyd Georgu, da bi sami sicer raje razveljavili pogodbo z Rusi, da jih pa Rusi niso hoteli odvezati sklenjenih obveznosti. Zaradi tega so Nemci sprejeli drugo, eventuelno in se ne bodo več udeleževali razprav v komisiji za ruske zadeve. S tem so izpolnjeni pogoji zaveznikov za seje prve podkomisije, ki se sestane v petek popoldne brez nemških delegatov. Za danes popoldne se pričakuje odgovor ruske delegacije na zahtevo zaveznikov. S tem odgovorom se bo jutri bavila podkomisija.

Pariz, 20. aprila. (Izv.) Francoski ministrski predsednik Poincaré je zaprosil vse zavezniške države, da skupno s Francijo izročijo rusko-nemški dogovor veleposlaniški konferenci. To postopanje je razumljivo, ako se pomisli, da proti rusko-nemški dogovor repara komisiji odtegniti del dohodkov, s katerimi more ta razpolagati na podlagi versailleske mirovne pogodbe in bi mogli tudi kršiti čisto politične določbe te pogodbe. Ministrski predsednik Poincaré je dal Barthouju navodila glede nastopanja, ki se ga bo držala francoska delegacija še nadalje. Ker se obrača protest zaveznikov le proti Nemčiji, se francoska vlada ne

protivi, da bi se obnovili razgovori z ruskimi sovjeti, toda pod pogojem, da sovjeti priznajo načela canneške konference. Ako se zastopniki sovjetov ne bodo držali pogodbe, ki so jo sklenili z antanto glede določb, ki so skladne z onimi, ki jih vsebuje rusko - nemški dogovor, se francoska delegacija ne more udeleževati posvetovanj v ruskih zadevah in bo odrekla svoje sodelovanje. Barthou je ministrskemu predsedniku Poincaréju potrdil prejem navodil in izjavil, da se popolnoma strinja s tem, da ne prepušči nobenega popuščanja glede načel canneške konference.

Pariz, 20. aprila. (Izv.) Francoski ministrski svet poučil o korakih, ki jih je podvzel snodi pri vladah zavezniških držav in male antante, od katerih je zahteval, naj se spora zamejo glede tega, da pošljejo Nemčiji nujni poziv za razveljavljenje rusko - nemškega dogovora. Veleposlaniška konferenca, kateri je bilo vprašanje predloženo, bi mogla sprejeti navodila zavezniških držav, da sestavi besedilo, poziva. Naknad-sankcija bloden nemške države prekaže pravice genovske gospodarske konference, ker pomeni rapalski dogovor kršitev versailleske mirovne pogodbe, ki v Genovi ne sme priti v debato, in se zadeva vprašanj reparacij, ki se tudi ne smejo obravnavati na tej konferenci. Seveda bodo diplomatični koraki, ako Nemčija prizna razveljavljenje dogovora, odslej brezpredmetni.

Angleški premier o situaciji.

Genova, 20. aprila. (Izv.) Lloyd George je izjavil novinarjem, da smatra incident, ki ga je izzvala nemško - ruska pogodba za odpravljen. Ravnotako upa, da bo odgovor ruskim delegatom zadovoljiv. Izjavil je nadalje, da ga je vest o rusko - nemški pogodbi neprijetno dirnila, da pa upravičeno smatra, da se nemška delegacija ne bo več udeleževala sej podkomisije za ureditev ruskih zadev. Bili sta namreč samo

dve možnosti za rešitev krize: Ali razveljavljenje rusko - nemške pogodbe, ali pa neudeležba Nemčije na sejal politične komisije. Nemci bodo po mojem mnenju pristali na drugo možnost in je s tem incident poravnal. Lloyd George je še nadalje izjavil, da smatra postopanje Nemčije za nelojalno in da bo njena zavrnitev dobro uplivala na nadaljni potek razprav. (Natančnejše poročilo priobčimo jutri. Op. ured.)

[Spomenica mednarodne zveze strokovnih organizacij.

Genova, 20. aprila. (Izv.) Gospodarski pododsek, ki je včeraj popoldne zboroval pod predsedstvom Colrata, je med sejo sprejel odposlanstvo mednarodne zveze strokovnih organizacij. Jouhaux je izročil pododseku sklepe, katere je sprejela delavska konferenca, ki zboruje tu od 15. t. m. Ti sklepi ob-

lajo gospodarski nacionalizem, zahtevajo emisijo mednarodnega posojila in izbris vojnih dolgov, se izrekajo zoper možnost gospodarske obnove Evrope na podlagi izključno kapitalističnih sil in zagovarjajo zakon glede osemurnega delavnika.

Razgorori z Italijo za takojšno izvedbo rapalskega dogovora.

POGAJANJA POTEKAJO NEUGODNO. — NINČIČ BO MORAL DEMISIJONIRATI.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Naši delegaciji v Santi Margareti je bil poslan poseben kurir z novimi novodili, po katerih naj se ravna dr. Ninčič pri nadaljnjih pogajanjih z Italijo. Naš zunanji minister je dobil striktna navodila, da se ina držati rapalskega dogovora in da absolutno ne sme popustiti, četudi pride do tega, da pride zadeva pred zvezo narodov.

Zagreb, 20. aprila. (Izv.) »Slobodna Tribuna« poroča iz Beograda, da se je včeraj govorilo v političnih krogih o morebitnem padcu zunanjega ministra dr. Ninčiča. Z njim niso več zado-

voljni ne demokrati in tudi ne radikali ter celo ministrski predsednik Pašić sam. Ako bodo pogajanja z Italijo še nadalje tako neugodna, se bo dr. Ninčič povrnil iz Genove. V slučaju izpremembe v vodstvu zunanjega ministristva bodo demokrati najbrže zahtevali ta resort zase.

Genova, 20. aprila. (Izv.) Med fašisti se opaža neko novo gibanje. Vodja fašistov Mussolini je poslal genovskim fašistom proglas s pozivom, naj branijo italijanske pravice ob Jadranu.

DEMISIJA MUSLIMANSKIH MINISTROV.

Zagreb, 20. aprila. (Izv.) »Slobodna Tribuna« poroča iz Beograda: Včeraj se je zatrijevalo z vsjo gotovostjo, da bosta muslimanska ministra Vilović in Omerović umaknili ostavki, ker menita, da centralni odbor muslimanske stranke ni kompetenten za izpreminjevanje strankine politike. To more storiti le glavna skupščina stranke, ki se sestane prihodnji mesec. Zdi se pa, da kriza ni tako resna, kakor se je mislilo v prvem trenutku in da za sedaj vlada na večina še ne bo razpadla. Kakor se doznava, ne bodo desničarski muslim-

anski poslanci položili svojih mandatorov, ampak bodo podpirali vlado, dokler ne sklene strankni kongres drugače in dokler ne bo poravnal spor med desnico in levico. V vladnih krogih se vseeno delajo kombinacije za sestavo vlade brez muslimanov. V prvi vrsti se misli zemljoradnike. Ti pa izjavljajo, da sploh ne nameravajo vstopiti v vlado. Zaradi tega vlada ne bo sprejela demisije ministrov Vilovića in Omerovića. O tem je razpravljala včerajšnja ministrski svet, ki pa ni o stvari sklenil nič definitivnega. Vlada bo zadevo spravila pred svoje klube.

Senarior Vaclav Klofač v Zagrebu.

Zagreb, 20. aprila. (Izv.) Češkoslovaški senator Vaclav Klofač se povrne v soboto iz Dalmacije in ostane v nedeljo v Zagrebu, kjer bo na sestanku zaupnikov narodne socialistične stranke v Zagrebu predaval o zgodovini in načelih narodnega socializma. V ponedeljek se odpelje Vaclav Klofač v Ljubljano.

Redukcija sodnega uradništva v Sloveniji.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Danes popoldne je bila seja finančnega odbora. Najprej so razpravljali o redukciji uradništva oddelka ministrstva za pravosodje v Ljubljani, pri čemur so slovenski poslanci vztrajno zahtevali, da je treba počakati povratka pravosodnega ministra. Večina odbora je odklonila ta predlog in je sprejela poročilo sekcije, po katerem se v Sloveniji od 1256 sodnih uradnikov odpusti 286 uradnikov. Vsled tega sklepa odbora so slovenski poslanci Pušenjak, dr. Korun in Rajar zapustili dvorano kot znak protesta. Finančni odbor je vseeno nadaljeval sejo in je razpravljalo o proračunskih dvanajstih za maj in junij. Razvila se je daljša debata, vendar pa ni prišlo do nobenega sklepa.

RAZDELITEV DRŽAVE NA OKROŽJA.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Za danes ob treh popoldne je sklicana seja ministrskega komiteja, da izdela načrt o razdelitvi države v okrožja. Kakor se doznava, pride najprvo na vrsto Srbija.

DRŽAVNI PRORAČUN.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Danes popoldne je prva sekcija finančnega odbora končala razpravo o državnem proračunu za leto 1922. Sklenila je zakonski predlog takoj predložiti plenumu odbora, kjer bo trajala razprava približno do 15. maja. Nato pride zakonski predlog pred narodno skupščino, ki ga mora rešiti do 1. julija.

DAVIDOVIĆ V ZAGREBU.

Zagreb, 20. aprila. (Izv.) Včeraj je načelnik demokratske stranke Ljuba Davidović, s katerim so prišli v Zagreb tudi poslanci Miloje Jovanović, Bora Popović, dr. Dušan Pešić in Kosta Timotijević, ves dan razpravljali s tukajšnjimi člani demokratske stranke in se je informiral o položaju v deželi ter o raznih političnih in gospodarskih vprašanjih. Ob osmih zvečer je bil v Grand hotelu prijateljski večer. Danes ob petih popoldne so se beograjski politiki udeležili seje tukajšnjega krajevnega odbora demokratske stranke.

Borzna poročila.

Zagreb, 20. aprila. (Izv.) Berlin 25 do 25,50, Bukarešta 60—61,25, Milan 395—400, London 320—326, New York (ček) 72,50—74,50, Pariz 670—695, Praga 143—150,50, Švica 1425—1450, Dunaj 0,92—0,98, Budimpešta 9,30—9,50, Varšava 2—0, Valute, Ameriški dolarji 72—72,50, angleški funti 315—0, francoski franki 670—685, nemške marke 26,50—28, italijanske lire 390—395.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Devize, Dunaj 0,98, Berlin 25,50, Budimpešta 9,60, Bukarešta 62, Italija (zaključek) 402, London (ponudba) 325, (zaključek) 323, New York (ponudba) 75, (zaključek) 73, Pariz (ponudba) 685, Praga (zaključek) 148, Valute, Avstrijske krome 1,10, češko-slovaške krome 157, rumunski lei 59.

Na današnji borzi je bila kupčija bolj slaba. Blaga je dovoli, kupcev pa malo. Padanje deviz in valut je v zvezi s posojilom, ki ga sklepa vlada z ameriškim bančnim konzorcijem v znesku 100 milijonov dolarjev. Zadnji dogodki v Genovi nimajo trenutno nobenega vpliva na tečaje. Antantne devize morajo padati, deviza Berlin pa rasti. Dinar se hitro dviga. Na današnji borzi se je opazalo, da je sedaj deviz vse polno na razpolago, dočim se še včeraj povpraševanje ni moglo zadovoljiti.

Curih, 20. aprila. (Izv.) Berlin 1,825, New York 514, London 22,72, Pariz 47,85, Milan 27,925, Praga 10,25, Budimpešta 0,65, Zagreb 1,66, Varšava 0,14, Dunaj 0,0675, avstrijske krome 0,06875.

Berlin, 20. aprila. (Izv.) Dunaj 3,83, Budimpešta 3,45, Milan 15,83, Praga 58,25, Pariz 2701,60, London 1285,85, New York 291, Curih 5662,90.

Praga, 20. aprila. (Izv.) Dunaj 0,5575, Berlin 17,75, Rim 273, Budimpešta 6,175, Pariz 467, London 221,875, New York 50,15, Curih 978, avstrijske krome 0,60, italijanske lire 270.

Mi in Bolgarija.

Dogodki, ki se odigravajo na zunanjepolitičnem polju, niso življenjskega pomena samo za Jugoslavijo, ampak tudi prav za vse države male antante. Rusko-nemška pogodba, ki ji bo ali ji je že sledila, daš mogoče za enkrat še tajno, politična zveza, ogroža Poljsko in jo izroča skoro na milost in nemilost Nemčije in Rusije, sprožila bo zopet priključitev Nemške Avstrije k Nemčiji in s tem spravila v nevaren položaj Češko republiko, načela najbrže problem orijentacije Bolgarske in Madžarske in privedla do izbruha latentni rusko - romunski konflikt, zaradi Besarabije. To je težka situacija, ki navdaja s skrbjo vsakogar, kdor ni zadovoljen s tem, da se vdamo v usodo političnega vazala Italije, ki bi nas ščitila samo tam in samo toliko časa, dokler bi ji to neslo, in sicer bogato neslo.

V tej situaciji se obrne naš pogled na Bolgarijo. In takoj se jih oglasi sto: Bolgarija je bila v svetovni vojni naš sovražnik, rane, ki nam jih je zasekala, še niso zaceljene, treba je počakati, da se vse to pozabi.

Priznamo radi in brez ovinkov: vsaka rana skeli, od bratov zadana dvakrat. Ampak zavoljo tega ne smemo čakati, da nas bo kdo v drugič zopet lahko zabol. Pa naj bo to brat ali kdo drugi.

Kar se tiče dejstva, da je bila Bolgarija v svetovni vojni naš nasprotnik in da vsled tega ne moremo iti z njo v zvezo, bi opozorili samo na to, da je svoječasno tepla Rusija Avstrijo z dveh strani, z italijanske in ruske in da je postala iz tega pozneje ena najtrdnjših političnih zvez, kar jih pozna zgodovina. Pa čemu bi brkljali po zgodovini: nemški kanoni in bajoneti so zrušili rusko carstvo in vendar se ne pomišlja danes niti Čičerin niti Rathenau, ali skleneta pogodbo.

Najbolj nevaren pa je argument, da je treba počakati, da se vse pozabi. Danes ni čas čakanja, ampak čas hitrega dela in še bolj hitrih odločitev. Gre mogoče za dneve. Kamor pa se bo Bolgarija danes orijentirala, tam bo ostala, pa še mnogo dalje, kot do takrat, da se bo vse pozabilo.

Danes smo majhna država, obdana kroginkrog od sovražnikov, ki bi nam vsak rad kaj vzel. V zvezi z Bolgarijo pa predstavljamo silo, ki pomeni nekaj že sama na sebi, kaj še-le, če se nasloni na Rusijo. In Bolgarija se bo naslonila na Rusijo — ali z nami ali proti nam, je ležeče na nas. Kakor je ležeče na nas, če se bomo vojskovali z Rusijo zaradi Besarabije.

Upamo, da bodo naši državniiki razumeli situacijo in se dali pri svojih ukrepih voditi samo od maksime: Salus rei publicae suprema lex!

Predpisi davkov v Sloveniji.

DAVČNI OBVEZANCI NE BODO VEČ OSEBNO OBVEŠČENI O PREDPISANEM DAVKU.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Prva sekcija finančnega odbora je imela danes sejo in je razpravljala o davkih v Sloveniji in Dalmaciji. Sklenila je, da se dohodnina za leto 1922 plača od dohodkov, ki presegajo znesek 10.000 K, namesto dosedanjih 4800 K. Nato se je otvorila debata o § 134 finančnega zakona, po katerem se rok za pritožbe zoper predpis davka zniža od 30 na 15 dni. Razvila se je debata tudi zaradi določbe, da se plačilni nalogi ne dostav-

ljajo davčnim obvezancem, kakor je bilo to doslej običajno, ampak da se razglasi pri občini, da se je davek predpisal in da se tamkaj lahko vsakdo prepriča, koliko ima plačati davka. Slovenski opozicijski poslanci so zagovarjali dosedanje določbe, večina pa je ta predlog odklonila. S tem se je rok znižal od 30 na 15 dni. Davčni obvezanci ne bodo več osebno obveščeni o predpisanem davku, ampak le potem razglašala na občini.

Stomilijonsko posojilo ameriš. bank.

VLADA JE V NAČELU SPREJELA PONUDBO. — FINANČNI MINISTER ODPOTUJE V GENOVO, KJER ZAKLJUČI POGAJANJA Z ZASTOPNIKI AMERIŠKIH BANK.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Kakor znano, je dobil finančni minister dr. Kumanudi pooblastilo, da se začne pogajati z zastopniki ameriških bank v Genovi glede posojila v znesku 100 milijonov dolarjev. Minister odpotuje najbrže še danes tjakaj. Snodi je bila v finančnem ministristvu daljša konferenca, na kateri so razpravljali o pogojih ponudbe te ameriške bančne skupine. Konferenci je prisostvoval tudi finančni minister dr. Kumanudi, minister za notranje stvari dr. Marinković in ravnatelj Narodne banke Novaković. Konferenca se bo danes končala, tako da bo minister lahko še danes odpoto-

val v Genovo. Imena teh ameriških bank, ki so konudile posojilo naši državi, še niso znana, ker jih drže tajno. Znano je le, da gre za resne banke. Vlada je v načelu sprejela ponudbo in pooblastila finančnega ministra, da konča pogajanja v Genovi.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta bo finančni minister dr. Kumanudi dobil, preden odpotuje v Genovo, nova navodila za sklepanje posojila s skupino ameriških bank. Dr. Kumanudi bo zahteval, da se naši državi iz tega posojila izplača 40%, in ne 30%, kakor je ponudba.

Posledice strašne eksplozije v Bitolju

30.000 PREBIVALCEV POD MILIM NEBOM. — ŠTEVILO ŽRTEV ŠE NI ZNANO. — PRIČAKUJEJO SE ŠE NADALJNE EKSPLOZIJE.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) O eksploziji v Bitolju je bilo izdano tole poročilo: Dne 18. t. m. se je v Bitolju vnela velika množina artiljerijske municije. Škoda je velika. Vsled eksplozije so se združile vse šipe in večinoma razbila tudi vrata. Zelo mnogo hiš je dobilo razpoke. Okrog 30.000 prebivalcev prebiva pod milim nebom. Število žrtev še ni znano, ker je oni del mesta, kjer se je pripetila eksplozija, nedostopen. — Vsak trenutek pričakujejo nadaljnjih eksplozij. Oddelki vojaštva in orožništva delajo na omejitvi požara, ki je izbruhnil vsled eksplozije in pomagajo reševati prebivalstvo. Ministrski svet je določil en milijon dinarjev kot prvo pomoč oškodovancem. Snodi je s tem zneskom odpotoval na lice mesta načelnik finančnega ministristva Matović, da ga razdeli med prebivalstvo. Vojni minister general Vašić je naročil ar-

mijskemu poveljniku v Skoplju, naj pošlje v Bitolj večje število poljskih kuhinj, ki naj se dajo prebivalstvu na razpolago. Odpošlje naj se tudi večje število vojaških avtomobilov.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Po zadnjih vesteh iz Skoplja, se je municija v Bitolju sama vnela. Požar se vedno bolj širi. V nevarnosti so velike množine municije, ki so nako-pičene na polju pred Oficirskim domom. Tudi v sredini mesta se nahajajo velike množine municije, deloma tudi še s solunske fronte. Včeraj je pihal močan veter. V nevarnosti so tudi množine granat večjega kalibra, ki so nagromadene na prostem. Bati se je, da tudi te ne eksplodirajo.

Beograd, 20. aprila. (Izv.) Včeraj je kralj Aleksander posetil v Topoli bolnišnico kralja Aleksandra, in se je z bolniki razgovarjal.

Beograjsko pismo

Beograd, 18. aprila 1922.

»Avstrija nam je bila sicer mačeha, toda uradnik si imel tam vsaj neko sigurnost, da te štiti zakon, dočim pri nas v Jugoslaviji te sigurnosti ni, ker te lahko postavijo na cesto, kadar se jim poljubi.« tako mi je tožil neki višji slovenski uradnik v ministru, ki stoji na strani vladnih strank. Bridke, zares, so te besede, ki dokazujejo, da se svila tudi že tam, kjer je doslej vladalo odobravanje centralistične politike. S tistim momentom, ko so naši uradniki začutili, da preti nevarnost tudi njim, so jeli šele odkrito priznavati, da je naš vladni sistem slab, ker se ne ozira niti na zakone. Menda zadosti jasno osvetljuje ta brezpravni sistem izjava samega pomočnika ministrstva notranjih zadev, kateri je na špih odbora za redukcijo uradništva izjavil, da država lahko odpusti svoje uslužbence ne glede na obstoječe zakone, ker stoji država nad zakoni. Ko pa se mu je od strani prečanskih uradnikov in poslancev pojasnilo, da se tak v nobeni moderno urejeni državi ne postopa, marveč, da se definitivno nastavljenega uradnika ali uslužbenca odpusti lahko samo disciplinarnim potom, je mož začuden pogledal in rekel: »Takšne države nima.«

Danes sem čital v »Jutru«, da bodo imeli javni nameščenci v Ljubljani protestni shod radi maksimiranja draginskih doklad. To bo zopet ena postaja na križevih poti. Ne vem, kdo bo na tem shodu govoril, dvomim pa, da bo imel le en sam demokratski politik pogum udeležiti se shoda, kaj šele na njem govoriti. Kaj takega bi bilo namreč ne samo skrajno predrzno, marveč bi pomnilo posmehovati se strašni bedi, v katero so zašli javni nameščenci po krivdi demokratov. Jaz hočem biti povsem odkritosrčen in povedati, da se ne morem načuditi, da se nekateri javni nameščenci, kakor se zdi, še vedno dajo varati od strani demokratskih časopisov, ko vendar že vsak vrabec na strehi ve, da so demokratski izdali interese javnih nameščenec. Spominjamo se dobro, kako je »Jutro« pisalo ob priliki sprejetja zakona o drag. dokladah in se šopirilo z demokratskimi uspehi, izjavljalo, da so demokratski edini zastopniki javnih nameščenec. Spominjam se tudi, kako nesramno je »Jutro« napadilo poslanca narodno - socialistične stranke gg. Deržića in Brandnerja, ko sta meseca januarja na shodu v Mestnem domu kritizirala pomanjkljivost tega zakona. V spominu imam tudi težko borbo, ki je šla za tem, da se začne izpolnjevati zakon, ki je na papirju stopil v veljavo že 1. januarja t. l. — Borba tudi še ni prenehala, ko je bila v zakonu o budžetskih dvanajstlinah na zahtevo opozicije in namestnika Demotroviča sprejeta točka, da se morajo povzki na drag. dokladah izplačati v dveh obrokih. Kumanudi in Sečurov, oba demokratska, sta kar škripala z zobmi in če ne bi bilo hudega pritiska iz vseh strani, bi se sploh ne začelo izplačevati drag. doklad, kar dokazujejo najboljše Kumanudijeve brzojavke.

In sedaj pride najhujše sleparstvo: Dočim, so demokratski, ko se je šlo za sprejetje zakona o drag. dokladah razlagali čl. 51 tako, da se bodo javnim nameščencem z naraščajočo draginjo povzvale tudi doklade, so naenkrat ta člen razlagali drugače: Demokratski so na podlagi tega člena maksimirali drag. doklade in s tem najhujše udarili ravno nižje uslužbence, kateri so bili razburjeni že ob sprejetju tega zakona, ker so se njihove dnevne zvišale samo za 80 para na dan. Značilno pa je, kako hitro je gospoda te izpremembe na slabše izvršila. Med tem, ko je minister financ. odgovarjal na interpelacijo posl. g. Brandnerja in v svojih medklicah tekom govora imenovanega poslanca naglašal, da vladni ni dana možnost, da bi se zvišale dnevne nižjim uslužbencem, češ, ker tega zakon ne dopušča, je pa sedaj, ko se je šlo za omejitev drag. doklad, to bilo kar čez noč mogoče.

Jaz izjavljam odkritosrčno, da si ne morem predstavljati večjega sleparstva, kakor je to, kar so izvedli demokratski. Kajti, to je treba enkrat za vselej povedati, za regulacijo drag. doklad javnim nameščencem ni nihče drugi odgovoren nego demokratski, ker to vprašanje spada v resort finančnega ministra dr. Kumanudija, ki je demokrat in njegovega prijatelja dr. Sečurova, ki je tudi demokrat. Kar ta dva rečeta, pri tem ostane. Nobena stranka ni protiva ugodni rešitvi tega važnega vprašanja, razen demokratske stranke, katere je na tem interesirana, da Kumanudi ostane finančni minister. Zato mu pušča proste roke in rajše, kakor da bi ga pustila past, pristane na vse njegove zahteve, če so še tako neumne in škodljive.

Ne vem, kaj bo, če bo šlo tako naprej. Državni uradniki in uslužbenci, posebno v prečanskih krajih, kjer imajo mnogo nižje prejemke nego v starih krajih, so dandanes največji berači pod božjim solncem. Kdo naj ima še respekt pred državo, ki tako postopa s svojimi

lastnimi uslužbenci? V drugih državah se skrbi v prvi vrsti, da se zadovolji drž. uslužbence. To že radi tega, ker to jako ugodno vpliva, ako se počutijo drž. uslužbenci, ki služijo državi, zadovoljni, med tem, ko pomeni naravnost strup, ako so primorani drž. uslužbenci, da se pomešajo med ostale nezadovoljne in z njimi vred protestirajo proti vladi. In pri nas smo danes po krivdi demokratov tako daleč, da so ne samo nižji uslužbenci, ampak tudi uradniki primorani iti med malkontente. Sam sodnik mora med nje, kateri bi z ozirom na svoj poklic moral biti popolnoma neodvisen.

V prihodnjih dneh bo prišel v razpravo predlog nar. posl. Deržića in Brandnerja za povišanje drag. doklad nižjim javnim nameščencem in bo dana prilika, da se popravi tudi še marsikatera druga napaka, ki je bila zagrešena nad ubogimi javnimi nameščenci. Samo iz tega ozira bi bilo želeli, da bi se kriza, ki je nastala vsled izstopa muslimanov iz vlade, čimprej rešila. Krize nastanejo navadno, kadar bi bilo treba kaj koristnega storiti. To pot slučajno nimamo opraviti s kako politično boleznijo, ki se je ministri čestokrat poslužijo, kadar hočejo kako stvar obiti ali zavleči.

Sicer pa tudi ta kriza opozarja, da je tej protijudski vladi že davno odbila ura in da je treba v volitve. Prej tudi javni nameščenci nimajo nič drugega pričakovati.

Muslimani na novih potih.

Že dolgo se plazi kriza v Jugoslovanski Muslimanski Organizaciji. Da je izbruhnila šele v poslednjem času, vzrok temu leži pač v veliki meri v tem, ker stoji stranka pod vodstvom begov in ag, ki so utrpeli vsled preobrata veliko materijelno škodo na svojih zemljiščih. To škodo je bilo predvsem popraviti in to s pomočjo radikalcev in demokratov. Kmetje niso več hoteli plačevati haka in polastilo so se zemlje. To je seveda živo zadelo muslimansko gospodo. Drugi vzrok, ki je zadrževal izbruh krize je konservativen in oportunističen značaj muslimanskega sveta. Vse to je držalo skupaj muslimanski svet; bege in age na eni strani in muslimanski malomeščanski svet na drugi strani.

Najmočnejša notranja vez muslimanskega sveta je muslimanska vera, koran in vse, kar je z njim v zvezi. To je obroč, ki veže v eno celoto socialno najraznovrstnejše plasti, kakor sta beg in rokodelci. Ta vez pa se je pričela rahljati. Socialne sile na eni strani in nacionalni moment na drugi strani je ona eksplozivna snov, ki je končno raztrgala enoto.

Široke plasti muslimanskega sveta so zapostavljene v državi, degradirane so v državljane drugega reda. To je slučaj zlasti v južni Srbiji, kjer je muslimanski svet brez zaščite in izpostavljen barbarični upravi, nad katero se je škandaliziral celo »Trgovinski Glasnik« ob priliki znanih dogodkov poleti, ko je vodila vlada vojsko proti tamošnjemu muslimanskemu prebivalstvu s topovi in puškami. Radi zapostavljanja in preganjanja muslimanskega sveta so se razmere v vladi opetovano poostrele in je bila nevarnost, da se Muslimani umaknejo. Toda interesi beg in ag tega še niso dopuščali. Treba je bilo še počakati, da se varno zavaruje kupnina na ustavo in sodelovanje v vladi. Pritisk od spodaj, pritisk od volilcev pa je naraščal od meseca do meseca. Nezadovoljstvo muslimanskega sveta je dobilo končno izraza v zahtevi, da »avtonomija« ne bodi samo na papirju, ampak tudi v dejanski politiki. Poleg tega je igralo precej važno ulogo tudi dejstvo, da je mlajša muslimanska generacija vzgojena bolj v hrvatskem duhu, dočim starejša v srbskemu duhu. Tudi ti dve mentaliteti si stojita v medsebojnem nasprotju. Poleg tega čutijo Muslimani, da vladajoča radikalno-demokratska koalicija zgublja tat izpod nog, da je njena notranja politika doživela popolni polom in da je vnanje-politična orijentacija napačna, da smo skoro čisto izolirani, da smo brez prijateljev, pač pa imamo mnogo sovražnikov. Francija pa, ki velja za našo prijateljico, pa nas samo izkorišča za svojo katastrofalno politiko napram Nemčiji in Rusiji.

Kriza je v muslimanskem poslanskem klubu izbruhnila prvič, ko je izstopil iz kluba poslanec Kulenović in se pridružil hrvatskemu bloku. Ali to je bil le simptom bližajočega se izbruha. Ta je prišel zadnjič v parlamentu ob priliki debate glede razdelitve države. V parlamentu še ni bilo jasno, kdo ima navdvalo. Vladajoče stranke so pričakovale, da bo zmagal Karamehmedović, zastopnik one struje, ki hoče nadaljevati z dosedanjim politiko Muslimanov. Drugega mnenja so bili oni, ki so vzeli za podlago presojanja položaj, ki je nastal ob priliki zadnje deželne konference, kjer je bil Spaho, vodja opozicije po burnih debatah izvoljen predsednikom osrednjega odbora Muslimanske organizacije.

Značilen je rezultat glasovanja pri seji osrednjega odbora, pri katerem je dobil Spaho 36 glasov, Karamehmedović pa samo 13 glasov in še od teh je bilo 10 poslancev in le 3 glasovi delegatov iz province, kar znači, da stoji dežela na strani dr. Spaha, ki se hoče vrniti k avtonomistični politiki.

Zanimivosti z genovske konference

Načelnik oddelka nemškega zunanjega ministrstva za vzhodne zadeve von Maltzahn je izjavil novinarjem: Nemški delegati so izrazili načelniku italijanskega tiskovnega urada pomisleke glede zasebnih porazgovorov med Rusijo in antanto. Na vprašanje, ali se more z nemške strani računati z načelnim soglasjem z londonsko spomenico, so nemški delegati dejali, da nemška delegacija ne bo zavzela stajališča napram tej spomenici, dokler vztraja antanta na svojih z Nemčijo nesprejemljivih točkah. Ako se bodo nadaljevala pogajanja antante z Rusijo brez Nemčije, potem bo Nemčija v lastnem interesu prisiljena iskati si varstva drugod. Te izjave ni mogel nihče napačno razumeti. Ker so se nadaljevala pogajanja med antanto in Rusijo, so Nemci smatrali, da se morajo zavarovati in so se začeli pogajati z Rusijo.

Genova, 19. aprila. (Izv.) V zvezi s porazgovori in konferencami raznih delegatov v zadevi nemške note so danes konferirali člani nemške delegacije z italijanskim zunanjim ministrom Schanzerjem. Konference so se udeležili tudi Lloyd George in nekateri drugi državniki. Pri tem so se sprožili razni predlogi za razčiščenje položaja, ki je nastal vsled sklenitve rusko-nemške pogodbe. Pogajanja trajajo še vedno med posameznimi delegati. Tudi člani nemške in ruske delegacije imajo razne porazgovore.

»Naprej.« Moč antantnega orožja je velika in lahko onemogoči vsako obnovo Nemčije in Rusije. S silo se da vrči Nemčijo v gospodarski kaos. Na ta način se da prinesiti Evropi mesto obnove, še hujšo razsulo. Zavedamo se pa, da bi to povzročilo popolno razsulo v Evropi in da bi se zrušile pod tem razvalinami tudi zapadne države. V tem dejstvu je vsa moč Nemčije in Rusije. Mi smo kot socialisti proti vsakemu, torej tudi proti zapadnemu imperijalizmu. Smo proti njemu tudi zato, ker vemo, da bo francoski militarizem za trajno nedorastel ogromni nemški in ruski premoči. Ako bi se mala antanta novi rusko-nemški zvezi pridružila, se približalo pravi obnovi Evrope.

»Novi čas.« Velika antanta je prišla do spoznanja, da genovske konference ne sme razbijati, če si noče sama izpodmakniti tal. Pripravljena je torej popuščiti vzpričo odločnega nastopa ruske delegacije. Zato je upati, da bo tudi prizadevanju Rusije, nevtralnih držav po razoročitvi, ki ga moralno podpira tudi sveta stolica, vendarle imelo vsaj delnega uspeha.

»Slovenec.« Zavezniki so hoteli napraviti iz Rusije kolonijo antante, ki bi se dala izrabljati še dolgo potem, ko bo

Genova, 19. aprila. (Izv.) Nemški odgovor se izda šele zvečer, ker so radi jutranjega položaja potrebni nadaljnji razgovori. Med razgovori, ki so se vršili tekom dneva v hotelu »Edeu«, je bil zlasti eden zelo pomemben. Udeležili so se ga med drugimi nemški državni kancelar dr. Wirth, Maltzahn in dr. Rathenau, dalje angleški ministrski predsednik Lloyd George in kabinetni ravnatelj Greagh. Kakor se govori, so bili na dnevnem redu »ukrepi glede razčiščenja položaja. Razgovori glede teh ukrepov se vrše nadalje.

Berlin, 19. aprila. (Izv.) Iz Genove poročajo, da sta se jela nemški državni kancelar dr. Wirth in minister Rathenau danes dopolne osebno pogajati z vodilnimi osebnostmi antante, in sicer na željo antante same.

London, 19. aprila. (Izv.) Angleški listi poročajo iz Genove, da se je baje Italija sporazumela s sovjetsko delegacijo glede izrabljanja važnih rudnikov in velikih gozdnih kompleksov v Georgiji in v kotlini Donca.

Genova, 19. aprila. (Izv.) Ker so dopoldanska pogajanja med zastopniki raznih delegacij uspešno potekla, so bili posamezni odseki pozvani, da nadaljujejo svoja dela.

Genova, 19. aprila. (Izv.) V pododseku za transporte so danes razpravljali o sklepih portoroške konference, kolikor se nanašajo na ureditev mednarodnega železniškega prometa. Zastopniki male antante so izjavili svojo pripravljenost sprejeti te sklepe, toda s pogojem, da jih obenem sprejmejo tudi vse druge države v Evropi.

Berlin, 19. aprila. (Izv.) Trditelj »Tempa«, da ni izključeno, da sta Nemčija in Rusija sklenili tudi politične ali vojaške konvencije, demantira vest »Agence Havas«, po kateri je član ruske delegacije Litvinov izjavil, da je bila pogodba popolnoma objavljena in da ne vsebuje nobene vojaške konvencije.

Casopisni glasovi.

Nemčija že popolnoma izžeta. Rusija je parirala ta načrt s tem, da je sklenila z Nemčijo politično - gospodarsko mirovno pogodbo. Zdaj očitajo zavezniški Rusiji in Nemčiji nelojalnost. V resnici so ti očitki ne samo brez stvarne podlage, temveč tudi gola hinavščina. Rusko - nemška pogodba napravila križ čez vso preteklost, briše vse dolge in pozablja, kar je bilo. To pa je ravno tisto, česar antanta noče, da ne izgubi svoje po zmagi pridobljene hegemonije. Nas kot Slovane iskreno vesel vse, kar pripomore k okrepitvi velike Rusije.

»Jutro.« V stvarnem oziru pomeni morda nemško - ruska pogodba presekane gordijskega voza. Ako bodo zavezniški presoiali položaj trezno, potem se bodo zavedali, da je najopasnejše, pustiti Nemce samo v kooperaciji s sovjeti. Za Nemčijo velika nevarnost ni bila časten dan. S preizom dolžne lojalnosti, je nemška republika dokazala, da je vredna nasledstva Viljemovega cesarstva. Reakcija Evrope je bila energična. Ostro protestno noto je podpisala tako velika kot mala antanta, naknadno pa sta jo v imenu nevtralec odobrila tudi švedski in švicarski zastopnik.

Gospodarstvo.

Bratislavská luka.

Stremljenje, ustvariti iz donavskega pristanišča v Bratislavi najpomembnejše pristanišče Českoslovaske, se pojavlja ne samo na strani države, marveč tudi v zasebnih krogih. So to zlasti špedicijske tvrdke, katere se udeležujejo razširjenja bratislavske donavske luke in sicer po zidavi lastnih skladišč.

Tako na primer »Bohemia« mednarodna špedicijska delniška družba v Pragi začela je v letu 1921 z sodelovanjem »Banky českých legii v Pragi« zidati veliko, trinadstropno skladišče, katero bo v najkrajšem času dovršeno, ter najbrže počenjaje s 1. majem t. l. že za namenjene svrhe uporabljivo. To skladišče zavzema prostor 3000 kvadratnih metrov in se zamore zložiti v isto 16.000 ton raznega blaga, ter bo odgovarjalo, z ozirom na to, da je opremljeno z najboljšimi modernimi stroji, vsem modernim zahtevam. Se zidalo je malone celo samo iz železobetona, ravnotako je zavarovano zoper ogenj, stoji neposredno na bregu Donave ter je obdano z večtrino železniško zvezo. Nalaganje in slaganje bo zelo olajšano in uproščeno nabavljenima 4 vzdigali najnovejši konstrukcije in razen tega 3. električnimi brskli, kateri omogočujejo in olajšajo slaganje in nalaganje vseh vrst blaga v vseh nadstropjih. V tem skladišču je poseben oddelek s hladilnimi napravami za hranitev piva, vina, masti, mesa in drugih hranil, dalje »Silo« za hranitev žita itd. tudi za druge vrste blaga kakor sočivje, tobak, hmel, mineralno olje razstlinsko olje itd. so se napravili posebni oddelki.

Vobče se je nadejati, da bo to skladišče splošno uspevalo, kar pričča veliko zanimanje vseh tukajšnjih, kakor tudi inozemskih exporterjev in importerjev. Prijavile so se že tudi prekmorske tvrdke, katere nameravajo ustvariti v bratislavskem pristanišču.

nišnem skladišču tvrdke »Bohemia« svoja konsignacijska skladišča kave, riža, usnja, volne itd.

Ustanovitev konsignacijskih skladišč bo interesantom olajšano na ta način, da se dovolijo na vso, v tem skladišču shranjeno transitno blago, carinskimi in železniškimi uradi 12 mesečni reex-pedicijski rok, z upravičenjem do znižanih čl. exportnih železniških tarifov.

Importerjem in exporterjem je s tem dana prilika, da lahko imajo svoje blago v skladišču tvrdke »Bohemia« po celo leto in pričakujejo za nje ugodno konjunkturo.

Bližnja pojasnila daje »Bohemia« mednarodna špedicijska družba d. d., podružnica Bratislava, Ružova ulica 11.

Pripomnimo še, da ima imenovana družba »Bohemia« že več kot dve leti svojo podružnico tudi v Beogradu.

Tarifa za carinsko-posredniška opravila.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja v zmislu člena VI. pravilnika o carinskih posrednikih, Službene Novine št. 169 ex 1921, da je generalna direkcija carin v Beogradu odobrila od zbornice predlagano tarifo za carinsko-posredniška opravila. Odslej veljavna tarifa ima naslednje postavke:

- Uvozno carinjenje.
 1. a) Za enega ali dva tovorka enostavnega blaga do 100 kg nečiste teže 4 Din. 7.50.
 - b) Za enega ali dva tovorka nad 200 kg nečiste teže 4 Din. 10.—
 2. a) Za 3 in več tovorkov enostavnega blaga kakor pod 1a/4 Din. 4.—
 - b) Za 3 in več tovorkov enostavnega blaga kakor pod 1b/4 Din. 6.—
 3. a) Za en tovorek blaga do 2 tar. postavk Din. 10.—
 - b) Za vsako daljino tarifno postavko več 4 Din. 2.—

4. Za 1 vagon (5 do 15.000 kg) enostavnega blaga v razsutem stanju, vrečah, sodih itd.:

- a) Pri carinjenju pri vagonu samem Din. 50.—
- b) V primeru razložitve in delnega tehtanja Din. 70.—
- c) V primeru popolne razložitve in popolnega tehtanja Din. 90.—
5. V primeru dospetja na enkrat več vagonov na eno in isto stranko 20% popusta od cen pod t. št. 4.
6. Za zbirne cele vagon naložene z blagom do 2 tarifnih postavk:

- a) V primeru delne razložitve in delnega tehtanja Din. 90.—
- b) V primeru popolne razložitve in popolnega tehtanja Din. 120.—
7. Za zbirne vagon naložene z blagom 3 in več tarifnih postavk veljajo cene tar. št. 1.—3.
8. Sestava prošelj ze prenose, čezurno carinjenje za spremembo dispozicij itd. 4 Din. 3.—
9. Statistika a) za eno vrsto blaga Din. 0.50, b) za vsako daljino vrsto blaga Din. 0.80.
10. Kolekci, tiskovine po predpisu.
11. Odpiranje, zapiranje, poprava zabojev, sodov itd. po faktično vporabljenem času in delavcih.

B. Izvozno carinjenje.

12. a) Za cele vagon enostavnega blaga Din. 50.
- b) Za druge kakor pri vvozu tar. št. 1.—11. lusa Din. 25.—

C. Prevozno carinjenje.

13. Za 1 do 2 tovorka 4 Din. 5.—
14. Za 3 in več tovorkov 4 Din. 3.—
15. Za cele vagon 4 Din. 50.—
16. Sestava provodne popratnice 4 Din. 15.—
17. Ostala manipulacija kakor pri uvoznem carinjenju.

Pripomba: V primerih, ako se za tarif. po car. tar. zahteva posebna strok. vrednost, potem ako se mora v svrhu carinjenja blaga analizirati, ali ako je treba za dosego uporabe odnosno nižje tarife postavke doseči posebno dovolilo in uverjenja se spredaj navedenim tarifnim cenam priračunajo še sledeči odstotki in sicer:

- a) Pri uvoznem carinjenju kemikalij, zdravil, barv itd. iz IV. d. car. tar. 20%.
- b) Pač pa stranka plača takso za analize pri manufakturnem blagu 100%.
- c) Pri gatanteriji, igračah, l. p. predmetih, kojih uvrščanje v tarifo zahteva posebno vrednost 40%.
- d) Carinjenje ob nedeljah, praznikih in izven uradnega časa po dogovoru.

Praktična računska knjiga. Preglednik finančne kontrole Alojzij Erlenc v Podčetrku, (Štajersko), je sestavljen iz založili računske knjige, s pomočjo katere si lahko vsak sam in hitro izračuni velikost (površino) vsakovrstne parcele, prostornino vsakovrstne posode, kakor sodov, kadi, valjev (cilindrov) itd., ugotovi v nepopolnih posodah (sodeh, kadeh itd.) množino še se v njih nahajajoče tekočine, težo žive živine brez tehtnice itd. Za vse te račune je treba samo po dve oziroma po 3 številke sešteti in 1. odšteti. Knjiga vsebuje tri tabele in natančen pouk za vse te račune, nadalje so v knjigi pojasnila vseh goem. računov in rač. z ulomki. Knjiga velja 10 dinarjev ter se naroča pri zgoraj imenovanem založniku. Ker je v zalogi le še malo število knjig, naj se naročniki požurijo. Zalagatelj je pjeel že mnogoštevilna zahvalna pisma.

Državna borza dela. Pri vseh podružnicah »Drž. Borza Dela« v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in Murski Soboti je iskalo od 2 do 8. aprila 1922 dela 232 možkih in 158 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 239 možkih in 209 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 157. — Promet od 1. januarja do 8. aprila 1922 izkazuje 8.291 strank in sicer 3652 delodajalcev in 4639 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 1662. — Dela iščejo: vinčarske družine, strojni in stavbeni ključavničarji, kovači, krojači, šivilje, peki, mizarji, mesarji, sedlarji, natakarike, natakarji, dninarji, dninarice, pisarniške moči, vzgojiteljice, vajenci, vajenke itd. V delo se sprejemlje: rudarji, čevljarji, mizarji, zidarji, tesarji, stavbeni in strojni ključavničarji, vinčarske družine, drvarji, sodarji, vzgojiteljice, kuharice, sobarice, vajenci, vajenke itd.

Dobava preje in jelšvine. Uprava Smodnišnice v Kamniku razpisuje na dan 20. maja t. l. ob 11. uri dopolne licitacijo glede dobave 20.000 kg preje in na dan 20. maja t. l. ob 11. uri dopolne licitacijo glede dobave 1200 m³ jelšvine. Predmetna blaga sta v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Posojilo Nemčiji. Reparačijska komisija je prosila ameriškega finančnega Pierponta Morgana, naj se udeleži sej komisije, ki proučava možnost dovolitve posojila Nemčiji.

Dnevne vesti.

Nad vse značilen odgovor za politično svobodo v Sloveniji. Upravištvu našega lista je dobilo danes pismo-odgovor, ki je silno značilen za svobodo političnega mišljenja, kakor jo razumevajo naši demokrati. Pismo glasi: Na Vaš dopis, zakaj sem se odpovedal kot stalni naročnik Vašega cenjenega lista, kateri se mi je pošiljal v X (ime kraja zamolčimo), da pisatelj ne bo izpostavljen zasledovanju demokratov), kjer sem se do pred kratkim nahajal, Vam poročam sledeče: Jaz sem bil in ostanem Vaš zvest stalen naročnik. V kraju X sem bil naročen na Vaš list na svoje ime. Zategadelj pa so me demokratiški elementi vedno zbadali in me kjerkoli moglo šikanirali. Ker stojim v državni službi, ne smem biti priista te ali one stranke. Da bi ne imel kakih neljubih posledic, sem list odpovedal, obenem pa sem ga naročil na drugo ime in sicer: Y. Z. v X. (ime iz zgoraj navedenega vzkroja zopet zamolčimo). List za čitala seveda obo. Ko pa sem bil jaz pred kratkim predstavljen iz X v Z, sem takoj zopet naročil list, pač ne na svoje ime, ampak zopet na drugo ime, potem katerega list tudi redno dobivam in plačam naročnino vedno v naprej. Y. Z. v Z. pa je obdržal list znanje sam. Pridobil sem Vam tudi dve precejšnji število naročnikov in bom tudi v bodoče gledal, da jih še pridobim.

Knžen mora biti demokratiški teror proti čitateljem našega lista po nekaterih krajih, lahko po gorenjem pismu presodi vsak sam. No, pa vsaka sila do vremen!

Jutro, se zanima za „Novo Pravdo“. Jutro, dobri stvari gotovo koristi, ako od časa do časa ponatisne kak odločitev „Nove Pravde“. „Nova Pravda“ mu bo hvaležna za propagando. Treba je, da važne stvari pridejo med narod. Nekaj imata Drogenin in Kukovec skupnega. Oba govorita kadar mislita na žepo o lepi naši domovini. Ta dva stavka sta „Jutro“ najbolj ogorčila.

Revolversko stališče. Pod tem naslovom piše sinočnji Slov. Narod sledeče: To odredbo (namreč, da odslej za tiskovne pravde ni več pristojno poročno sodišče) je pozdravila s največjim zadovoljenjem vsa naša javnost in vse naše pošteno časopise, ki se zaveda, da bo ta nova uredba enkrat za vselej napravila konec revolverskim metodam slabega časopisa, ki morje žveti in eksistira le, ker izražala ljudske strasti ter s častikrajo, podlim obrekovanjem in natolecovanjem ljudi najnižjim instinktom ljudskih mas. V tem mnenju soglasja vse, kar je pri nas poštenega, edino en list se je našel pri nas, ki pretaka grenke solze zato, ker porotniki v bodoče ne bodo več sodili o tiskovnih pogreških, in podtika demokratom, da so oni zakrivilo to reformo, seveda vse to v gotovemu namenu. Ne vemo v koliko gre demokratom zasluha glede te reforme, ako pa je res, da je izločitev tiskovnih deliktov iz kompetence porotnih sodišč delo demokratov, moramo to šteti v eno največjih zaslug, ki jih je pridobila demokratska stranka za ozdravljenje naših žalostnih političnih razmer. Prepričani smo namreč, da si bo odslej gotovo časopisje, ki je živel zgolj od hujkanja, intrigriranja in od podlega obrekovanja, temeljito premislilo nadaljevati to ogabno opravilo, ker bo neprestano visel nad njim Damoklejev meč strogega in v vsakem oziru objektivnega poklicnega sodnika. Ti listi seveda imajo vzroka dovolj, da pišejo jeremiade ob grobu porotnih kot tiskovnih sodišč, vsa ostala poštena javnost pa si je oddahnila, ker je rešena novinarskih brigantov, ki so jo ogrožali s revolverjev izza varnega plota porotnih sodišč.

Tako Slov. Narod. Ker smo v prejšnjem uvodniku „Zlati časopis“ povedali svoje principijelno stališče glede te odredbe, meni Slov. Narod s stavkom, ker porotniki ne bodo odslej sodili o tiskovnih pogreških, — najbrže „Jugoslavijo“, Konstatiramo, da „Jugoslavija“ pač nima posebnega vzroka, da bi pretakala solze za porotnim sodiščem, kajti še ni ene pravde ni imela pred poroto in je torej podla, da je ogrožala javnost s revolverjem izza varnega plota porotnih sodišč.

Povedali smo svoje principijelno stališče. Slov. Narod pa seve maro kar sumničito in natolecavati. Tudi demokratsko stališče!

Velika eksplozija v Kamniku. V tork zvečer se je zgodila v smodnišnici v Kamniku silna eksplozija. V zrak je letela sušilnica za smodnik, t. j. zadnji objekt proti Stranjam. V poslopju je bilo tisoč kilogramov smodnika in petsto kilogramov starega avstrijskega dinamona. Zračni pritisk je bil tako silen, da so v bližini popokale vse šipe. V mestu je nastal velik strah ter so ljudje bežali iz poslopja. Požar je trajal do dveh popoldnih. Škoda znaša 200 tisoč kron. Uprava smodnišnice je uvedla strogo preiskavo. Gre skoraj gotovo za metode.

Nove Ciril - Metodove užitgalice so dobile državno barvo s belim orlom. Kakor am je državni grb svet, vendar si ne moremo tolmáčiti potrebe za tako reformo. Saj so užitgalice namenjene le za Slovenijo ter ni misliti, da bi se razpečavale tudi po ostalih pokrajinah naše države, tem manj že zato ne, ker jih navedno še pri nas primanjkuje. Nove užitgalice izdeluje „Drava“ v Osijeku, založnik pa je slej kot prej g. Iv. Perdan v Ljubljani. Ker ima od užitgalic lep dobiček naša Ciril - Metodova družba, jih toplotno priporočamo.

Okradena Marija Božja. V sloveči romarski cerkvi Marija Bistrica v hrvaškem Zagorju je neki tat oplenil Marijin kip. Odnesel je nad t meter dolgo zlato verižico s drugim kamenjem, nadalje štiri vrste zlatnikov l. dr. Skupna vrednost ukradenih predmetov se čeni na stotisoč kron.

Dva streljiva v Zagrebu. Policija je zaprla služkinjo Stano Miheli, ki je svojo nezakonskega otroka zadavila in truplo sežgala v štedilniku. — Se bolj kot ta sežig je razburil Zagreb naslednji umor: 38 letna pekova žena Zofija Ulapec je ljubavno razmerje s 28 letnim pomočnikom J. Petroveckim, kateremu je dajala možu krajen denar, obenem pa ga nagovarjala, naj njenegega moža umori. Petrovecki pa je imel rad svojega možička, kateremu je vse zaupal, nato pa šel k nezvesti mojstrici ženi ter jo z nožem ubil.

V Šoštanjju je umrl dne 18. t. m. poštár g. Ivan Verdnik. Vsi, ki so ga poznali, mu ohranjajo trajni spomin. Cenjeni rodbini iskreno sožalje!

Neznan utopljenec. Dne 18. aprila t. l. je bilo potegneno pri vasi Senožet, občina Dolsko iz Save do sedaj še nepoznana truplo moške osebe, katero je vodila seboj prinesla. Popis trupla: okrog 50 let star, srednje velik, močan, dobro re-

jen, širokega obraza, črnih las, na glavi ima plešo, obrit, angleško pristižene blond brke. Oblečeno je v rjav, rjav črtan suknjič, rdeč telovnik z belimi koščicami ploščatimi gumbi, temno belo-rjavo in modro črtano srajko, ki ima na prsih monogram H. J., čevlje na zadržko. Kakor izgleda, je bilo truplo že dolgo časa v vodi. Truplo je bilo prenešeno k Sv. Agati pri Dolskem.

Gospodarska kriza v Avstriji. V dunajskem „Arzenalu“ so morali strojne delavnice in kovačice za 10 dni popolnoma zapreti, v drugih oddelkih pa mora po 50-100 delavcev 10 dni počivati brez plač. Da morejo izplačevati zasluge, prodajajo razni material iz vojnih časov za slepe cene. V arzenalu leži in rjavi nad 15.000 plugov, za katere ni odjemalcev ter bi se izdelki oddali tudi pod lastno ceno. Ravateljstvo namerava odpustiti 1000 delavcev in 200 uradnikov, a se boji izgredov.

Mednarodni esperantski kongres. Na sedežu zveze narodov se je večeraj otvoril mednarodni kongres za poučevanje esperanta na šolah. Kongresa se udeležuje 120 delegatov, zastopanih je 26 držav, med temi 16 oficijelno. Razprave se vršijo v esperantskem jeziku. Zastopnik Nemčije je sporočil, da se poučuje v esperantu že na javnih šolah v 32 mestih. Isto velja tudi o Angliji.

Razpisane pošte. Razpisana je odpravniska služba pri poštah: Raka (III/1), Sv. Trojica v Slovenskih gorah (III/2), Zreče (III/2), Braslovce (III/1), Dob pri Domžalah (III/1), Dobova (III/1), Dol pri Ljubljani (III/1), Gorje pri Bledu (III/1), Gradac pri Črnomlju (III/1), Mala Nedelja (III/2), Medija - Izlake (III/2), Planica pri Sevnici (III/1), Polhov gradec (III/2), Poljane nad Škofjo Loko (III/2), Ponikva (III/2), Ptujška gora (III/2), Radna (III/2), Rečna pri Savinjski dolini (III/1), Ribnica na Pohorju (III/3), Selce nad Škofjo Loko (III/2), Strazisce (III/2), Sv. Peter pod Gorami (III/1), Sv. Tomaž pri Ormožu (III/1), Škofjan pri Mokronogu (III/2), Trzinje (III/3), Velika Loka (III/2), Vuzenica (III/1), Zavrče (III/3) in vnovič Strazisce (III/2).

Smrtna kosa. Dne 19. t. m. je umrl nenadno smrti davč. upravitelj v pokroju g. Friderik Bukvič. Zadel ga je kap. Pokojnik je bil star 80 let. — Umrl je 4 in pol leta stari Mirko Pečanka, sinček ravateljstva Kreditne banke v Ljubljani. N. p. v m. l.

Grozen bratomor. V neki vasi blizu Lazarevca je Zivorad Markovič iz lakomnosti, da bi posestvo podedoval sam, ubil svojega brata in ga vrgel v globok vodnjak. Pri tem groznem činu je pomagal Markoviču tudi njegova nevesta. Zivinskoga brata in njegovo nevesto so zaprili.

Nepošten uradnik pod ključem. Uradnik Iakovič je bil nastavljen pri računskem oddelku pokrajinske vlade v Sarajevu. Svojim zaupnikom je nakazoval velike zneske, katere je vedno še le tedaj pripisal, ko je nakazne pole njegov šef že podpisal. Te zneske je potem s svojimi zaupniki razdelil. Na ta način je oskodoval državo za več kot 100.000 kron. Sedaj so Iakoviču prišli na sled in ga vtnikili pod ključ.

Košnja mestnih potov in stradonov na Illovi, Hauptmanci in Črni vasi se od danes v nedeljo dne 23. aprila 1922 ob 3. uri popoldne. Košnja mestnih potov in stradonov v Trnovskem predmestju in travnika in njive na ljubljanskem Gradu pa v ponedeljek dne 24. aprila t. l. t. j. na sv. Jurja ob 10. uri popoldne v zakup. Zbirališče ponudnikov za košnjo stradonov in potov v Črni vasi, Hauptmanci in Illovi pri šoli na Barju oziroma pri Vidmarju na Izanski cesti. Zbirališče ponudnikov za pota in stradone v Trnovskem predmestju in za travnike in njive na ljubljanskem Gradu pri mitnici na Opekarski cesti poleg mosta čez Mali graben.

Ljubljana.

Četrto javno predavanje Zvonimirja Bernota, glavnega urednika „Napreka“: „Idealizem in materializem“. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi daljši govor, vendar ne nad 10 minut. — Petek, 21. aprila 1922. Velika dvorana „Mestnega doma“ v Ljubljani. Začetek točno ob 20. uri, konec najpozneje ob 22. — Sedeži v I. vrsti po 5 dinarjev, v II. - VI. vrsti po 2 dinarja, v VII. do X. vrsti po 1 dinar. Stojlišče 50 par.

Nagla smrt. Dne 18. t. m. je bil upokojeni davčni uradnik, 80 letni g. Friderik Bukvič, v mirni družbi svojih znancev v gostilni pri „Štefanu“. Naenkrat je simpatični tarček utihnil — zadel ga je srčna kap. Preden je prihitela njegova soproga, je bil že mrtev. Pokojnik je bil originalna prižanka, vključ visoki starosti mladeniško gibčen in duševno čil, na njegovi pisavi se starost niti najmanj ni poznala. Blag mu spomin, preostlim sožalje!

Sam se je prijavil. Večraj je prišel na policijo 17 letni K. Z. in odkrito izpovedal, da je ukradel svojemu gospodarju 1200 kron. Na vprašanje, zakaj se je javil sam, je fant skesano odgovoril: „Zato, ker sem se bal žandarjev.“

Arrestacije na glavnem kolodvoru. Radi protitacije je bila aretirana neka ženska in oddana v bolnico. — Aretiran je bil Fr. Lani iz Skofljice, ki je osumljen, da je ukradel med vojnjo svojega sopotnika. — Nadalje je bil aretirani neki delavec, pri katerem so našli razne ukradene predmete. Priznal je, da je te predmete ukradel v Trzinju.

Poneverba. Sluga pri ljubljanski železnicarji Anton Plander je med drugimi posli prejel tudi denar v centrali na Dunajski cesti in ga izročil knjigovodkinji Alojziji Pochy. Lansko leto je prejel v centrali 22.000 kron, katere pa ni izročil na pristojno mesto, nego si je ves znesek pridržal in pobegnil. Plander je bil že osmrkat predkaznovan, sedaj je bil obsojen na 8 mesece težke ječe.

8. 204. Jože Vamberger se je na Vodnikovem trgu precej nedostojno obnašal. Tam službovajo stražniki za vse let delo ustavi in posvaril. To je pa Vambergerja tako razljutilo, da je dal stražniku tri zausne, odpel mu vse gume in raztrgal službeno verižico. Deželno sodišče je prisodilo za to Vambergerju 3 tedne zapora.

Policijske vesti. Soprogi finičnega nadsvetnika Ranta je bila dne 15. t. m. na Vodnikovem trgu ukradena denarnica, v kateri je imela 390 kron denarja. — Dva sumljiva moška: prvi obrit, oblečen v rjavo, vojaško bluzo, star okrog 28 let, drugi visoke močne postave, star okrog 23 let, sta ponujala na Lepi poti nekemu kovaču

stare železo, ki je bilo najbrž ukradeno. Ko jima je kovač stavil nekaj neljubih vprašanj, sta možaka hitro odkurila. — V „Zvezdi“ je bil Jožetu Košiču ukraden dežnik. — V Koutnyjevi gostilni na Dunajski cesti je bilo Ivanu Korenu iz denarnice ukradeno 500 kron denarja. — Na Dunajski cesti sta dva kolearja tako neopredvidno vozila, da je eden zapeljal v izletno Merito Polak, drugi pa v Viktorja Kobdiška, ki ga je lahko poškodoval.

Našla se je cigaretna doza. Dobil se pri Al. Pogačniku, Františkanska ul. šte. 4.

Maribor.

Streljanje na velikonočno nedeljo je zopet naša vlada dovolila; prej je bilo radi mnogih nesreč namreč že prepovedano. Letos so hoteli najbrž nadomestiti za vsa zamujena leta. Streljali so po noči in po dnevu, venomer. Posledice pa so tudi bile prav žalostne. V tujakojno bolnico so pripeljali pet nesrečnežev, ki so grozovito razbiti in črni. Dva imata obraz popolnoma črn in razbit, ker jima je zlezel cel možnarski zaboj v obraz. Najboljše bi bilo, da bi vlada zopet prepovedala tako streljanje. Ne glede na to, da gre mnogo denarja v nič, so vedno še žalostne posledice — invalidov pa imamo itak dovolj.

Koncert praškega društva „Smetana“ je bil za vsakogar prvovrsten užitek. Dvorenja je bila skoraj popolnoma razprodana, navdušenje veliko. Čehi so najprej zapeli našo „Bože pravde“. Sodba vseh je bila, da niso še slišali tako precizno izvajati naše himne. Izvajanje vseh pesmi je bilo tako precizno dovršeno, da ni moglo povedati — to se mora slišati. Naša pesem „Slovenec sem“, so morali ponoviti, ker se vedno kaj sliši tako proizvajanje. Dodali so še tri češke živahne pesmi in zapeli svojo himno „Kde dom je moja“. Vse pesmi so peli brez not, vse na pamet, tudi kapelnik Černy ta taktiral brez not. Kaj takega zmore res le prvovrsten zbor, kakor je „Smetana“. Gospod kapelnik je dobil zase in zbor z krasna lavorova venca in umetniško diplomu s sliko Maribora s češko-slov. in jugoslovansko zastavo, delo prof. Janovskega.

Celje.

Umrl je v Celju uradnik podružnice „Prve hrvatske štedionice“ v Celju, gosp. Matko Benčan v starosti 22 let.

Klub slovenskih kolearjev v Celju priredi v nedeljo dne 23. aprila prvo klubovo dirko na 15 km. Start in cilj pri „Kroni“.

Olepešvalna dela v Celju. V mestnem vrtu so nasuli vsa pota z gramozom, kar je bilo že nujno potrebno. Mestni vrt bo letos tako urejen, da bo v vsakem oziru dika in ponos našega mesta. — Nasadi pri kolodvoru se letos preuredi in bo mestni vrtar tu letos pripravil občutno prijetno presenečenje. Na Dečkovem trgu se planira svet, kjer je stal prej spomenik cesarja Jožefa. Na tem trgu bi bilo umestno ob hišah zasadiiti mlade lipi ali kako drugo dreve. To bi bil potem eden najlepših celjskih trgov. Vrazov trg pa je zelo zanemarljiv in kriči po ureditvi. Nasadi se v takem stanju, kakor se nahajajo sedaj, ne morejo pustiti. Na vrtu stare meščanske šole ob Savinji urejuje mestno vrtinarstvo celo vrsto novih gred, ki bodo vrtinjak v mestnem vrtu razbremenile in vzgajale mnogo rastlin, ki se jih nujno rabi za okras našega mesta.

V poslopju starega okrožnega sodišča v Prešernovi ulici se nahajajo še danes ječe. To poslopje pa je v notranjosti tako nesnaženo stanju, da je škandal. Penel, smeti in druga nesnaga leži po hodnikih tega poslopja tako, da so hodniki naravnost zamašeni od nesnaga. Ljudem, ki morajo v tem starem sodniškem poslopju izvrševati svojo službo, je to stud nad tako nesnago. Merodajni faktorji naj bi poskrbeli za odpravo teh kanibalskih razmer.

Deževno vreme imamo pri nas zopet zadnje dni po praznikih. To vreme zadržuje poljska dela. Ljudje ne morejo vsaditi krompirja, za katerega sajenje je že zadnji čas in tudi drugih važnih del ne morejo opraviti. Vremenski proroki pravijo, da bomo imeli tako vreme še kakih 14 dni.

Sladkor v koščkah se v Celju prodaja po 72 kron, kristalni sladkor pa po 62 kron kilogram.

Pokrajina.

Ormož. Podružnica Jugoslav. Matic za ormoški okraj v Ormožu priredila je dne 1. aprila 1922 svojo prvo društveno zabavo pod naslovom „Čajanka“, ki je povsem krasno uspela in vrgla nad 10.000 kron čistega. Predsedstvo podružnice se tem potom zahvaljuje vsem, ki so na karikatenki način sodelovali ali prispevali k prireditvi. Posebej bodi izrečena zahvala vsem darovalcem iz Središča in Ivajkovec.

Sokolstvo.

Češko Sokolstvo na I. jugosl. vsesokolskem zletu. Po poročilih iz Prage se je prijavilo do določenega termina 1.178 čeških Sokolov in Sokolice za udeležbo na I. jugosl. vsesokolskem zletu v Ljubljani. Med temi je 722 tolovadcev in 4495 netolovadcev, in sicer 7083 moških in 4582 žen. Netolovadcev moških 3264 in žensk 1204. Kakor nam priča to številke vlada med češkim Sokolstvom velikomno zanimanje za naš zlet. Žalibože bode moralo predsedstvo Č. O. S. veliko število prigašenih črtati, ker ne dopuščajo prometne razmere tako ogromne udeležbe. Ako bi se hoteli vsi udeležiti bi bilo potrebno 15 posebnih vlakov z 240 vagoni. Vsak udeležnik bi si moral preskrbeti vizum avstrijske republike ter bi moral plačati za to 62.50 K, kar znaša skupaj 125.000.000 avstrijskih kron. Predsedstvo Č. O. S. bode imelo težko nalogo določiti število udeležencev.

I. jugoslovanski vsesokolski zlet. Dela na telovadišču vzhle slabemu vremenu napredujejo. Telovadišče bo stalo ogromne vsote, tako n. pr. samo tribune ca. 11 milijonov kron. Zletni znak za člane in članice se bode začel razpošiljati v mesecu maju na posamezna društva, oziroma župe. Posamezniki se naj ne obračajo na Savez zaradi znaka, ker ga dobe ednolno pri društvu, katerega člani so. Cena znaku je določena na 80 kron. Znak dobi samo oni, ki je bil član kakega sokolskega društva 31. marca t. l. Oni, ki so pristopili k sokolskemu društvu po tem terminu, nimajo pravice do znaka. Član z znakom ima prost vstop k vsem prireditvam na telovadišču.

In sicer na stojšču članske tribune, dalje ima pravico do prostega prenočišča in prost vstop v sokolsko razstavo ob zletnih dnevih, to je 13., 14. in 15. avgusta in prost vstop v deželni muzej.

Sokolsko gledališče v Radovljici uprizarjo na belo nedeljo ob treh popoldne v prid Kolu jugoslovanskih sester za Dečji dom J. Spicarjevo pravilico „Pogumni Tonček“. Igra društveni šolski naraščaj, ki hoče s tem prispevati k dobrodušnemu namenu.

Vestnik tehničnega odbora J. S. S. Izšla je 1. do 5. številke tega Vestnika s sledečo vsebino: Miroslav Ambrožič: Za naš vsesokolski zlet. 2. Tekma članic na I. jugoslovanskem vsesokolskem zletu v Ljubljani. 3. Dr. Viktor Murnik: Proste vježbe članica za I. jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani 1922. 4. K zletnim prostim vajam članic. 5. K zletnim vježbam članova. 6. K zletnim prostim vajam članov. 7. Dr. Viktor Murnik: Naprej. 8. Farnand Lagrange: Fiziologija telesnih vaj. Prevajal Miroslav Ambrožič. 9. Miroslav Ambrožič: Pokrajinski zlet v Osijeku (konec). 10. Janko Kovačič. 11. Naznanila tehničnega odbora J. S. S. 12. Raznotosti. Vestnik T. O. se naračajo pri Jugoslovanskem Sokolskem Savezu v Ljubljani ter stane za celo leto 10 dinarjev, za pol leta 5 dinarjev, posamezna številka 1 dinar. Pozivljamo vse brate in sestre, da se naroče na prepotrebno glasilo T. O.

Sport in turistika.

Celje. V nedeljo in ponedeljek so igrali celjski Atletiki proti Sportnemu klubu Celje. Prvi dan so Atletiki izvajali pičlo zmago v razmerju 2 : 1. V ponedeljek je igra ostala neodločena z 0 : 0.

Gradjanski — Hanaška Slavija. V sredo je igral v Zagrebu Gradjanski proti Hanaški Slaviji. Izid je bil neodločen 1 : 1. Igra je potekala z znatno premočjo Gradjanskega. Gostje so ubranili gotov poraz samo z veliko požrtvovalnostjo obrambe in vratarja.

Blue Star (Zürich) — Florisdorf 3 : 1. Holandska proti Belgiji. 15. aprila se je vršila tekma med državnimi reprezentancami Holandske in Belgije. Ker so glasoviti napadalci belgijskega moštva popolnoma odpovedali, se je končala igra o : 0 neodločeno.

Klub slovenskih kolearjev v Celju priredi v nedeljo, dne 23. aprila prvo klubovo dirko na 15 km. Start in cilj „Hotel Krona“ s obratom v Petrovčah pri Jančevkovi. Prijave sprejemajo Fr. Kramar, Janko Bovha ter mehanika delavnica J. Rojc. Če se bodo na tej in prihodnjih dveh dirkah izbirali dirkači za letošnje prvenstvene dirke, je upati, da se jih prve dirke mnogo udeležijo.

Gledališče in glasba.

Repertoar ljubljanskega Narodnega gledališča.

Drama.

Nedelja, 23. aprila. Marija. Izven.

Ponedeljek, 24. aprila. Narodni bolnik. E.

Torek, 25. aprila. Zaprt.

Opera.

Nedelja, 23. aprila. Hoffmannove pripovedke. Gostovajne gospe Vesel-Pola iz Zagreba. Izven.

Ponedeljek, 24. aprila. Zaprt.

Torek, 25. aprila. Hoffmannove pripovedke. Gostovajne gospe Vesel-Pola iz Zagreba. D.

V prvi polovici maja priredi orkestralno društvo pod vodstvom prof. Jeraja v filharmonični dvorani koncert godalnega orkestra. Izvajale se bodo nastopne skladbe: Suk, Serenada, Saint-Saens, Le deluge; Dvorak, Nokturno, op. 40; Rebykov, Jesenski listi.

Na Savi pri Jesenicah priredi jutri v soboto 22. t. m. ob 19. uri komorni kvartet Zika v „Kat. del. domu“ koncert s sledečim sporedom: 1. Mozart: Es dur kvartet; Allegro - Andante - Menuetto - Finale. 2. Dvorak F dur kvartet (amerikanski) Allegro ma non tanto — Zento — Scherzo - Finale. 3. a) Borodin: Nokturno, b) Čajkovski: Jesenska pesem. c) Kreisler: Ljubezensko veselje. — Predprodaja vstopnic v trg. Zore na Jesenicah. Po koncertu železniška zveza proti Ljubljani, Kranjski gori in Boh. Bistrici.

Ljubljana postaja velikomestna, pa samo za majhno peščico izbrancev. Na vseh kulturnih poljih se iz idej naprednih in za povzdigo našega malega naroda navdušenih porajajo dejstva, ki jim pa naše občinstvo žalibog ne posveča nobene pažnje. Če sliši Ljubljancem o kakšni novi kulturni instituciji, si v svojem nazadnjaštvu dolgočasno pomane roke in poreče: Včasih smo pa tudi brez tega lahko dobro živeli. Ob taki priliki se seveda takoj spomni zlatih in toli pogrešanih mirnih časov, zavije v gostilno in v narkotične sladke štajerske kapljice, v pozabljenju na vse, kar bi moral in kar bi lahko storil, hrupno zabavlja na klavirne razmere. Evo vam nov zgled naše zaspane brezbržnosti! Po ustanovnem občnem zboru dne 17. decembra 1921. se je otvorila v Ljubljani v poslopju Glasbene Maticе (Gospolska ulica) dne 14. marca t. l. Glasbena Citalnica, katero je, kot je pri nas v navadi vključ ponovnim naznanilom v vseh naših dnevnih, posetilo naravnost smešno majhno število obiskovalcev. Omenjena citalnica je odprta vsak dan od zore do mraka in vsebuje preko trideset glasbenih revij in sicer slovenskih, srbohrvatskih, čeških, nemških, francoskih, italijanskih in angleških, ki dohajajo redno in so stalno na razpolago obiskovalcem citalnice. Vsak posetnik se vpiše v posebno vpisno knjigo, v kateri je za več kot 200.000 imen prostora, pa je do danes v njej ovekovečeni samo 16 podpisov, med katerimi pa žalibog niti imen naših prvih glasbenikov nismo mogli izslediti. Ali nam res ni čisto nič mar, kaj se godi v glasbenem svetu? Ali bo v lepih popoldnih dneh, ko bodo od vseh onih donele sladke melodije du-

naških valček in kokečih šimmyjev in jazzov, res Glasbena Citalnica samevala in svetovna glasbena kultura smuknila čisto neopazeno mimo nas??? In mi se bomo šopirili, da imamo kulturne stike z inozemstvom!! Opozorjamo torej še enkrat na imenovano novo kulturno institucijo in vabimo za glasbo se zanimajoče občinstvo, da v kar najobilnej meri poseže svojo Glasbena Citalnico.

Književnost in umetnost.

„Slovenska šolska Matica“ je poklonila svojim društvom kot za leto 1921. četrto knjig, ki so pravkar izšle: 1. Pedagoški zbornik, ki bo odslej izhajal na mesto do sedanjega Letopisa in bo v celnem obsegu posvečen znanstvenim razpravam iz pedagoškega polja; 2. Posebno uklovlje pouka v elementarnem razredu osnovnih šol, spisal Fr. Fink; 3. Telovadba, drugi snopič, sestavila dr. Lj. Pivko in Ad. Schaup; 4. Letno poročilo S. S. M. prireditelj Jakob Dimnik. O knjigah prinesemo posebno poročilo. Izdavanja so tako okusna, da s pravico gledamo v takih in enakih pojavih nastop nove knjižne kulture. Knjige stanejo 20 dinarjev, kar je enako letnemu prispevku posameznih društevnikov.

„Vladar.“ Spisal Machiavelli N. Izdala in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, Marijin trg 8. Cena brošurani knjigi 6 dinarjev, vezani 8 Din.

Društvene vesti.

Društvo „Soča“ pozarja svoj člane in prijatelje društva, da predava v soboto dne 22. t. m. točno ob 8. uri zvečer v salonu hotela Lloyd gospod Franc Merljak o utiskih z doberdružne fronte. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prijavni urad išče nekoga Branko Kosanoviča, ki ima zvezo s „Slov. banko d. d.“ v Zagrebu; nadalje Olga Ile, učiteljico.

Razne vesti.

* Noge plesalke Pavlovne. V mesecu Emperiji v Kansasu se je razdelila publika v dva nasprotna tabora in to vse radi nog znane plesalke Pavlovne. Ta je namreč nastopila golih nog. En del publike je navdušen, drugi besni. Stvar je prišla celo pred sodišče. Tožitelji pravijo: „Z golimi nogami plesati je nemoralno, pa naj bodo te noge tudi plesalke“ Pavlovne. Nasprotniki se pa branijo: „Niso vse nepokrite noge nemoralne, posebno če plešejo tako, kot noge Pavlovne. V umetnosti je noga simbol lepote in zbog tega ne more biti nemoralna niti zabog, če je gola. — Ne vs se še, katera stranka bo zmagala.“

* Indijska morala. A Floridi Hivi indijansko plemo, imenovano „Seminoli“, ki šteje okoli 450 duš. To plemo se odlikuje s posebno dobrodušnostjo in visoko moralno. Imajo svoje nenapisane postave, katere izjavi njihov gospodar z vso strogostjo. Disciplina je tako velika, da sprejemajo vsako kazen, tudi smrtno, brez protesta. V družini žive povsem drugače kakor ostali Indijanci. Glavno besedo v hiši ima žena, s katero vedno lepo postopajo. Otroci so staršem brezpogojno pokorni. Moški in ženske žive ločeno, vsak v drugi hiši. Otroci dobe lastni dom, čim so sposobni za pridobitveno delo. — Torej plemo, ki mu ga na para.

* Influenca v 18. stoletju. V knjigi S. Merciera „Pariske slike“ se nahaja popis gripe iz leta 1781. ko se je pojavila v obliki strašne epidemije. Mercier piše: „Vsako leto se pojavlja v mesecu januarja velika obolenost vsled hladnega vremena in megle. Mnogo jih umrje od prehlajenja. Toda Parizani se temu smejejo ter nazivajo to bolezen „la grippe“. A ravno tisti, ki se iz bolezni norčujejo, navadno obole in umrjo v treh dneh. Zato je priporočati modo dolgih suknj, ki varujejo prehlada. Posebno ženske, ki prihajajo iz gledališč v letnih oblekah, naj pomnijo, da jih taka obleka gotovo ne varuje proti gripi.“

* Zenske in mrz. Pri zelo hudi zimi, ki je vladala letos v Angliji, je ugotovljeno, da so moški, pa naj si bodo še tako dobro oblečeni, bolj občutljivi proti mrazu kakor ženske, ki hodijo z razkritim vratom po ulicah. Tudi zdravniki so konstatirali, da so ženske manj občutljive proti mrazu kot moški,

C. N. in A. M. Williamson:

Cesaričini biseri.

(Dalje.)

Steči k skrinji, sesti nanjo in videti, kaj se zgodi, je pomenilo največ minuto zamude! V tem času pa itak ni mogel nihče v sobo niti ven, ne da bi ga opazila...

Zmagala je radovednost. Klo se je po prstih splazila k skrinji in težko sedla na zaobčeni pokrov — vse kakor prej. Toda nič se ni zgodilo. Zaman je čakala, da bi se kaj premaknilo v notranjosti; že je mislila, da je bilo tisto prejšnje branje pod pokrovom zgolj prevara njenih lastnih drgečočih živcev. Obšla jo je želja, odpreti pokrov. Prijela ga je za vogal, toda ni se dal vzdigniti. Potipala je ključavnico in se prepričala, da je zaklenjena; vtem pa je začutila s prsti mokroto. Zdrznila se je ter obrnila roko proti luči. Palec in kazalec sta bila krvava.

Slabost jo je obšla in toliko da ni omedlela. »Eh!« se je pomirila nato. »Ranila sem si prst. Prav mi je, ki odlašam svoj pravi posel. Pustimo vse neumnosti in lotimo se tistega, za kar gre!«

S tem bodrilom je stopila k vratom številke 658 in potrkala. Nihče se ni odzval; dekletu je upadel pogum. Misel, da naj bi se bil Peterson izmuznil v tistih kratkih minutah, ko je spravila Angela v avtomobil, je bila preveč črna, da bi jo mogla poslušati. Saj je vendar jedva odvrnila pogled od hotelskega vhoda!

»Nemara spi,« je pomislila Klo. Pritisnila je na kljuko, v njeno začudenje so se vrata odprla. Kakor prej, je bila soba tudi zdaj brez luči, razen odseva s ceste. In čudno: tudi mož je sedel še vedno pri oknu, in njegov zopni profil se je risal v ostri silueti na svetlem štirikotniku stekla. Človek bi bil rekel, da se ves čas ni premaknil!

Klojina teorija je bila potemtakem jalova. Po krivem je bila prepričala Angela, da je Peterson tat in bo izkušal v naglici pobrati šila in kopita. Ako bi bil ta sum upravičen, ne bi sedel podlasičnik v svoji sobi in mirno spal.

Irka je prestopila prag, otipavala na steni električni gumb, zavrtela ga in preplavila sobo z lučjo. Postava v blazinjaku se ni genila niti zdaj. Klo se je ozrla po umazanem prostoru. Peterson je očitno pospravil za odhod. Potni kovčeg je ležal odprt na ozki postelji. Zmečkana odeja je bila pokrita z razmetano obleko.

»Ako spi dovolj trdo,« je pomislila Irka, »lahko prebrskam vse, ne izvemši njegovih žepov!«

Odločno, a rahlo je zaprla vrata za seboj, ne da bi odvrnila oči od postave v blazinjaku. Ni se upala iskati brez gotovosti, da Peterson v resnici spi. Bala se je, da ne bi planil nanjo izza hrbta, kakor gorila. Po prstih se je splazila k zaspancu, tik od njegovih iztegnjenih nog. Ker mu je visela glava na prsi, se je morala skloniti, da mu je videla v obraz. A tisti hip je odletela malone do nasprotnih stene. Teme Petersonove glave je bilo raztreščeno s topim udarcem. Njegovo čelo in desno lice, ki se je obračalo proti oknu, sta bili oblit s krvjo. Kri mu je napajala srcajo in suknjič ter stala na preprogi v široki srčasti mlaki.

Klo dotle še ni bila videla mrliča. Ta mož je bil nedvomno mrtev; poznalo pa se mu je, da še ni dolgo, kar je izdihnil. Kri na bledem obličju se je vlažno svetila v električni luči. Očividno je bila pravkar nehala curkati iz strašne rane.

Nekaj časa je stala Klo kakor zmrzla. Le z velikim naporom si je vrnila jasno zavest. Z grozo in studom je zalotila v sebi misel, da je nemara Beverley ubila Petersona. Sila udarca je bila pač nezasišljana za žensko roko, toda Beverley je bila krepka in zraven še obupana. Nedavno se je hvalila z močjo svojih rok pred sestro Lakeovo, ki je priznala in občudovala neobičajno trdnost njenih mladih mišic. Udarec je bil zadan nepričakovano, od zadaj; to je dokazovala lega rane. Na majhni mišici poleg blazinjaka je ležalo orožje: dolg samokres. Klo ni mogla soditi o njegovem sestavu, a zdel se ji je staroverski; kako ga je rabil morilec, je bilo očitno. Prijel ga je za cev in udaril žrtev s kopitom, za-

kaj bilo je pokrito s krvjo in lasmi. Nemara je bil samokres prazen, ali pa si morilec — (ne, »maščevalec«, je ponavljal strah, ki je kljuval v dokletovem srcu!) — ni upal streljati, ker bi ga bil pok izdal.

Klojini možgani so jeli delovati hitreje. Podrobnosti so se ji zbirale v sliko. Oseba, ki je bila umorila Petersona, ni mogla vzeti samokresa s tiste mize, ne da bi jo bil videl; to se pravi, da je ležalo orožje pred umorom drugje. Najbrže je bilo na postelji, med razmetanimi stvarmi, ki jih je hotel stanovalec pospraviti. Morilec ga je potemtakem izlaha zapazil in vzel, ne da bi bil mož v blazinjaku slutil nevarnost.

»Naj bo kakor hoče,« si je rekla Klo, »da le moj ubogi, mučeni Angel ne bi bil storil tega! Mene ne bi težilo tako strašno. Zdi se mi, da bi ga bila ubila brez pomišljanja — ako bi bilo potreba zanj. Toda ona, kako naj nosi to na svoji vesti!«

Vtem se je spomnila, da si je okrvavila prste, ko je potipala ključavnico pri rjavi skrinji; ta spomin jo je nekoliko potolažil. Morilec je moral hoditi tam okrog, dočim se Beverley ni približala skrinji. »Hvala Bogu,« je pomislila Klo, »to je vsaj mrlica dokaza niene nedolžnosti, ako bi kdaj dvomili o nji! Kdo ve, mogoče je bil morilec skrit v skrinji in se je zdrzil od strahu, ko sem jaz tebe nana? Ako je tako, se je medtem zadušil, ker je nekdo zaklenil skrinjo, ali pa je ušel. Oh, Angel, kako sem vas mogla le hipec sumničiti, da ste bili vi! Toda — ako je bil Peterson takrat že mrtev, kdo je potem zaklical 'Prostol!'«

Blazno jo je popadlo, da bi zbežala. Zagnala se je proti vratom in spet obstala. Ne, Angelu se ni smela izneveriti. Mož je bil mrtev. Ničesar žalega ji ni mogel več storiti. Ako so bili Beverleyini biseri ali njene listine kjerkoli v tej sobi, ni smela oditi brez njih, niti če bi se morala dotekniti njegove okrvavljene suknje, da mu preišče žepa.

Zastiralo je trebalo spustiti, zakaj s takega visokega okna onkraj ulice so jo utegnili videti in spoznati, ko bi kesneje iskali storilca. Da je dosegla vrvice, je morala stopiti

preko nog, ki so štrlele iz blazinjaka; iztegnila je roko in hkrati začutila, kako se je z obleko doteknila mrličevih kolen.

Nato je stopila k postelji ter jela prevračati siromašno Petersonovo lastnino. Molila je v mislih, da bi se zgodil čudež in bi našla na zapuščenem ovoj. Glede biserov se je zavedala, da jih je morilec moral ukrasti, ako je bil le količjak Petersonove sorte. Toda le zakrknjen zločinec je bil zmožen iztikati žrtvi po žepih, in če je bil povod umora drugačen, ne lakomnost, je imel mrtev nemara bisere in listine še pri sebi. Klo je vedela, da mu bo treba obračati žepa, ako jih ne najde drugod; toda ni se ustavljala ob tej ostudni misli. Vročno je premetavala kovčegovo vsebino, stresaje in otipavaje sleherni kos obleke, ki je ležal na postelji. Pogledala je pod vse blazine, v vse predale umivalnika in toaletne mize; toda našla ni ničesar, niti ne pisma, niti ne koščka papirja, ki bi bil mogel koristiti gospe Sandsovi. Ječ je vzdihnila k Bogu, da bi ji dal moči, ko se je bilo treba lotiti mrličevih žepov. Nekatere je potipala s konci prstov, pa je čutila, da so prazni; v druge je morala poseči, čeprav se ji je zdelo, da umre, ako uleteti z roko na kri.

Iz telovnikovega žepa je izvela majhno usnjato cigaretnico. Še toplo od lastnikovih prsi — nov dokaz, da ni dolgo mrtev. Za cigarete je tičala v nji posetnica najcenejšega vzorca, na kateri je bilo s svinčnikom zapisano ime Lorenz Czerny. Na drugi strani te karte je bilo istotako s svinčnikom, toda z drugo pisavo, načetkanih nekaj zapiskov. Sestojali so iz imen, okrajšanih naslovov in ur za sestanke. Ni se mudila s tem, da bi bila prečitala od kraja, marveč je spravila posetnico v žep, češ, morda ji utegne še kdaj koristiti.

Zapečateni ovoj, katerega je iskala, je bil prevelik, da ne bi bil vidno štrlel iz kateregakoli žepa domačih suknje; toda Klo je pomislila, da je tat nemara uničil ovoj, vsebino pa je razdelil ter morda celo zložil v manjšo obliko. Tako misleč je iskala neumorno, toda vse, kar je

našla razen cigaretnice, je bila beležka, izrezana iz nekega časopisa, zavoj okrvavljenih bankovcev, ki jih je urno vteknila nazaj, in raztrgana svilena žepna ruta. Beležka je pripovedovala o Sandsovi sisajni hiši v Newportu, češ, da se hoče kmalu vseliti vanjo s svojo »prekrasno mlado soprogo«. Tudi to si je prilastila Klo, da ne bi bilo videti zveze med Beverley Sandsovo in zločincem Petersonom, kadar stopi na plan policija. Rutico, ki je bila malomarno stlačena v suknjičev žep, je izvela zato, da bi mogla poseči na dno. Njen nagli potegilja pa je izdrl še nekaj drugega, drobnega. Padlo je na tla kakor majcen kamenček, zadelo se v blazinjakovo nogo in se zatrkalo pod komodo. Klo ni tegnile razločiti, kaj je bilo. Toda srce ji je poskočilo od slutnje, kaj more biti. Jadrno je porinila strgano rutico v drug žep, ki ga je bila že preiskala; baš ko se je sklonila, da bi pogledala pod omaro, pa je zapel telefonski zvonec.

V silnem razburjenju je planilo deklo na noge. Kolena so ji sklekavala. Zdelo se ji je, kakor bi bilo pozvonilo tik za njenim ušesom. Nekdo je klical Petersona k telefonu! (Dalje prih.)

Drobiž.

* Tragična smrt na odru. Na Cetu vantesovem gledališču v Almeriji na Španskem je igrala gospa Concha Robles. V sredi predstave je skočil njen mož, major Robles na oder in astrelli dvakrat z revolverjem na svojo ženo, potem pa je ustrelil še sam sebe. Krogli sta zadeli igralko in enega igralca ter sta oba ležala mrtva. Roblesova je bila še pred poroko igralka, toda po poroki ji mož ni več dovolil, da bi izvajala prejšnji poklic. Ona pa je nastopila proti njegovi volji in mož je najbrž ustrelil ženo iz ljube sumnosti.

* 100.000 kron nagrade za enega psa. Dunajski časopisi prinašajo sledečo anonco: »V ponedeljek se je izgubil v Alsterstrasse krasen lovski pes. Sliži na ime »Mars«. Na usnjetem ovratniku ima pritrjeno medeno ploščo in na njej gravirano ime gospodarja Ernest Stange, Hausdorf. Kdor najde in privede psa, dobi nagrado 100.000 kron. — No, morda so se na naši prefrigani ljudje, ki se bavijo s tem, da lovijo pse bogatih gospodarjev ter jih proti visoki nagradi lastnikom.

MALI OGLASI**PRODAJA:**

HISA v dobrem stanju pri državni cesti, sposobna za trgovino ali drugo obrt s 5 sobami, 3 kuhinje, 2 šrambi in velika klet, perilnica z dvema kotloma, drvarnica in konjski hlev, 35 sadnih dreves in pol orala vrta. Stanovanje s 3 sobami, kuhinjo in šrambo se lahko takoj zasede. Maribor, Tržaška c. 63. 703

KUPI:

SODI hrastovi od petroleja, olja in masti se kupijo. Ponudbe z ceno na: Ljubljana — Poštni predal št. 151. 705

80 do 100 m³ jamskega lesa (od 2,5 m naprej), debelost 12 do 20 cm in več vagonov krajnikov, postavljeno na železn. postajo Brežice ali po Savi do Bre-

žice. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Nova Nada, d. d. rudarsko podjetje v Globokem pri Brežicah. 694

PIANINO, dobro ohranjen z dobrim glasom se takoj kupi ali pa vzame v najem proti dobremu mesečnemu plačilu. Shranjen je bil v kolodvorski restavraciji Zidanimost in bi se rabil le dvakrat mesečno pri družabnih koncertih. Ponudbe z navedbo cene naj se pošljejo na ravnatelja Rozman, Zidanimost.

SLUŽBE:

GRADBENI poslovodja, akordant, želi premeniti

raisto. Zmožen je več jezikov. Julius Poženeli, Bärndorf No. 109 - Bruck a. d. M. Deutsch-Oesterreich. 706

TRAZI SE akordanta za paljenje vapna v jednom večem poduzeću sa nastupom odmah. Ponudbe pod »Stručnjak« na upravo lista. 704

DVA UCENCA se takoj sprejmeta v trgovino z mešanim blagom pri Peter Fleck v Ločah pri Poljskalah. 702

KOT PORTIR, starejša moč z dobrim spricvalom, išče službe v kakem hotelu, mestu ali na deželi. Ponudbe na An. zav. Drag. Bese-

ljak in drug, Ljubljana, Fodna ulica 5. 701

KONTORISTINJA vešča vseh pisarniških del se sprejme takoj ali pozneje pri F. Čuden, Prešernova ulica št. 1. 707

SPREJME SE prodajalka, starejša moč v trgovino z mešanim blagom. Dobre manufakturne imajo prednost. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe na upravo »Jugoslavija« pod »Prodajalka«. 708

TRGOVSKI pomočnik, starejša moč, dobro izveščen v manufakturni stroki, dober prodajalec se takoj

sprejme pri tvrdki Anton Mahorič, Ptuj, Kremljeva ul. št. 1. 681

RAZNO:

ODDAM stanovanje s 3 sobami in pritlikinami v neposredni bližini živilskega trga v zameno za ravno tako obsežno ali večje stanovanje (tudi v novi hiši) v bližini justične palače ali pošte. Selitvene stroške poravnam, ev. plačam tudi plačam stanovanje zamejalcu za 2 leti. Ponudbe pod »Prikladno« na An. zav. Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ul. 5. 700

POZOR TRGOVCI! Na razpolago imam vsakovrstne biče, jermenja, za cepece in gože v lastni delavnici. Razpošiljam na drobno in debelo po nizkih cenah. Franc Podboršek, tvornica bičev in jermen, Naklo pri Kranju. 699

TRGOVINA z vsem inventarjem in zalogo ter gostilna se odda na lepem in prometnem kraju takoj v najem. Naslov pri upravi lista. 695

Išče se stanovanje z 2 sobami in pritlikami v okolici ali pa tudi eno uro oddaljeno od Ljubljane. Ponudbe pod »Mirna strauka«, poštno ležeče, Domžale. 651

ovratnike, zapestnice, sajce, batist-bluze, kakor druge pralne obleke pere in svetlioka tovarna J. Reich, Ljubljana.

Sprejemališče: Selenburgova ul. 5. Podružnice: Maribor, Zagreb, Kočevje, Novo mesto.

Vodovodne cevi iz železa in platna ter impregnirano blago za nepremočljive plahte priporoča

Odon Koutny trgovina z orodjem in tehn. potrebščinami Ljubljana Kolodvorska ul. št. 37.

Moji ljubčki živalske slike za naše malčke, na trdem kartonu. Cena 8 dinarjev.

V Zvezni knjigarni Ljubljana, Marijin trg 8.

Premog in cement prodaja najcenejše H. PETRIČ, Ljubljana, skladišče Balkan.

Rnija s slikami za zabavo in pouk našim malim MOJ ZVERINJAK Izvod 20 K v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg št. 8.

Lisičje kože

in kože divjačine sprejme v stroj, barvo in izdelavo

krznarstvo ROT, Ljubljana, Gradišče 7

kupuje kože divjačine po najvišjih cenah. — Sprejema moderniziranje.

IZJAVA.

Povodom požara milina FRANC v MARIBORU je bilo tudi naših tvrdki uničenega za K 200.000 blaga. To škodo je zavarovalna zadruga »CROATIA« v ZAGREBU, glavno zastopstvo v Mariboru, kar najkulantneje likvidirala in nam je izplačala celo odškodnino. Za izkazana kulantnost se temu domačemu zavodu kar najtopleje zahvaljujemo in ga v vsakem oziru priporočamo. Maribor, dne 9. aprila 1922. HOFFMAN I DRUG.

Več dobrih ključavničarskih in kovaških pomočnikov sprejmemo takoj. Reflektiramo samo na prve moči. Plača dobra.

Tovarna »Bašin in dr.« Ljubljana, Sv. Petra cesta 75.

POZORI POZORI Sivalni stroji so dospeli v vseh opremah za rodbinsko in obrtno rabo, istotam za čevljarje in krojače. JOSIP PETELINC Ljubljana, Sv. Petra nasip.

SUKNO

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri A. & E. Skaberne, Ljubljana, Mestni trg 11.

HINKO GUNČAR MILKA MOHORIČ

zaročena

17. aprila 1922

Velenje

Ljubno, Gorenjsko

Velika zaloga Kanditov Keksov Čokolade.

Josip Vitek, Ljubljana, Krekov trg 8.

Glavno zastopstvo tvrdke „Orion“, Mariner Praha.

Na debelo.

Mesto DELOVODJE in mesto

ključavničarskega mojstra odda Industrijsko podjetje v Ljubljani s 1. majem. Reflektanti s primerno predizobrazbo in daljšo prakso naj vpošljejo svoje ponudbe pod »Pobeda« na upravo lista do 25. t. m. V ponudbi je navesti vse osebne podatke, svoje zahteve, sedanje službeno mesto in pregled vsega dosejanega delovanja.

ZVEZNA KNJIGARNA LJUBLJANA - MARIJIN TRG 8

JOHN RUSKIN:

KRALJ ZLATE REKE ALI ČRNA BRATA

iz angleščine prevel Gjeredit Furian — z ilustracijami Ant. Rožljaja.

Najboljše sredstvo zoper stenice in drugi mrčes je

„MORANA“

„MORANA“ temeljito uničuje stenice in njihovo zalego. Naroka se pri Mar. Skrinjar, Trst, Via P. Castaldi 4/L. Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Išče se ZASTOPNIK za JUGOSLAVIJO. Ponudbe direktno na zgornji naslov.

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v JUGOSLOVANSKI KREDITNI ZAVOD V LJUBLJANI Marijin trg 8. Podružnica v Murski Soboti. Hranilne vloge 4% brez odbitka rentnega obrestuje 4% in invalidnega davka. Hranilne vloge se lahko vplačujejo potom poštno-čkovnega urada, vlagateljem so Položnice brezplačno na razpolago. Posojila na zemljišča zaznambo na službene prejemke, proti poroštvu itd.

Naročajte in širite „Jugoslavijo“ Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani